

Cap a l'automatització de l'audiodescripció (projecte Premi Aposta 2011)

12/2011 - Traducció i Interpretació. Actualment la presència de productes audiodescrits en el panorama audiovisual català és significativa però no suficient. És per això que el projecte TECNACC (Tecnologia per a l'accessibilitat. Estratègies d'automatització de la traducció i locució d'audiodescripcions), liderat per la Dra. Anna Matamala, del Departament de Traducció i d'Interpretació de la UAB, es proposa estudiar sistemes de semiautomatització del procés de creació i locució d'audiodescripcions que puguin complementar les pràctiques actuals i permetin agilitar el procés, tot garantint un augment d'aquest servei. El projecte ha estat reconegut amb un premi Aposta de la UAB, té una durada de dos anys i es desenvoluparà al Centre d'Accessibilitat i Intel·ligència Ambiental de Catalunya (CAIAC).

L'audiodescripció converteix els elements visuals en un text oral que els descriu de manera integrada amb la resta d'àudio.

Els continguts audiovisuals són cada dia més presents en la nostra societat i la informació i l'entreteniment ens arriben pel canal visual i l'auditiu de manera simultània. Els missatges, les emocions i l'experiència dels espectadors s'alteren quan, per una discapacitat o una situació contextual, no es té accés a un d'aquests dos components. Malgrat això, s'han desenvolupat tècniques per suplir aquestes mancances: mentre que els subtítols per a sords faciliten l'accés a la informació acústica, l'audiodescripció converteix els elements visuals en un text oral que els descriu de manera integrada amb la resta d'àudio. Catalunya ha estat pionera en la implementació de l'audiodescripció, però els costos associats al procés fan difícil anar més enllà dels mínims que estableix la llei per aconseguir l'accessibilitat universal, és a dir, l'accessibilitat a tots els continguts per part de tothom.

L'objectiu del projecte TECNACC (Tecnologia per a l'accessibilitat. Estratègies d'automatització de la traducció i locució d'audiodescripcions), reconegut amb un premi Aposta en la seva primera convocatòria, és estudiar sistemes de semiautomatització del procés de creació i locució d'audiodescripcions que puguin complementar —no substituir— les pràctiques actuals per tal de garantir una major presència de productes audiodescrits en el panorama audiovisual català, més enllà dels percentatges establerts per llei. Concretament, s'exploraran si seria viable traduir de manera automàtica audiodescripcions creades en altres llengües com ara l'anglès i generar-ne locucions automàtiques mitjançant programes de síntesi de parla. Aquesta viabilitat es valorarà a partir de la qualitat resultant i la recepció per part dels professionals i dels usuaris. De la mateixa manera que es vol estudiar l'adaptació de productes ja creats en altres llengües, s'avaluarà de manera complementària la viabilitat de reutilitzar les audiodescripcions realitzades en produccions pròpies catalanes per generar semiautomàticament audiodescripcions en altres llengües i poder exportar els productes amb un valor afegit.

El projecte té una durada de dos anys i es desenvoluparà al Centre d'Accessibilitat i Intel·ligència Ambiental de Catalunya (CAIAC), de la UAB, liderat per la Dra. Anna Matamala, del Departament de Traducció i d'Interpretació, amb la col·laboració d'investigadors del CAIAC. La voluntat és que el projecte tingui un impacte en la societat aportant solucions tecnològiques als problemes d'accessibilitat i és per això que els resultats es donaran a conèixer tant en fòrums científics d'abast internacional com a la societat.

Anna Matamala Ripoll

Departament de Traducció i d'Interpretació

Centre d'Accessibilitat i Intel·ligència Ambiental de Catalunya (CAIAC)

“Audio Description in Catalonia”. Matamala, A. (2007). Translation Watch Quarterly, 3:2, 37-48.